Nº. 82.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 14 OCTOBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den October.

In de zitting der wetgevende vergadering van den [illegible], heeft een [illegible] linker zijde, de heer *de Versigny*, vergunning gevraagd om eene interpellatie tot het ministerie te rigten betrekkelijk de afzetting van onderscheiden ambtenaren, welke laatstelijk heeft plaats gehad. De minister *Dufaure* heeft zich terstond bereid verklaard om deswege de verlangde inlichtingen te geven, en op zijn verzoek heeft de vergadering de behandeling dezer zaak reeds tegen den volgenden dag aan de orde gesteld, zoodat zij nog aan de discussiën over het Romeinsche vraagstuk zal voorafgaan.

De kalmte, die sedert het hervatten der werkzaamheden in de wetgevende vergadering had geheerscht, heeft den 9den dezer weder plaats gemaakt voor een dier parlementaire stormen, waarvan die vergadering reeds zoovele voorbeelden heeft opgeleverd. De aanleiding daartoe gaf de behandeling van een voorstel des heeren *Pelletier*, hetwelk strekken moest om alle ellende en armoede weg te nemen en algemeene welvaart en rijkdom te verspreiden. Aan het einde der zitting van den 8sten had de heer *Pelletier* dit voorstel toegelicht, daarbij eene lofrede op het socialismus gehouden, en breed opgegeven van de onschatbare voordeelen die de verwezenlijking der door hem ontwikkelde plannen en maatregelen voor de maatschappij zou aanbrengen. Nadat men deze rede bedaard had aangehoord, werd door sommige leden voorgesteld, om zonder verdere beraadslaging het voorstel te verwerpen, waartegen de voorzitter *Odilon Barrot* echter verklaarde, op grond, dat, waar tegen den tegenwoordigen maatschappelijken toestand zulke hevige beschuldigingen ingebragt en zoo verderfelijke beginselen gepredikt werden, een grondig onderzoek en eene discussie hoogst noodzakelijk waren, om het algemeen in te lichten. Die discussie is dan ook in de zitting van den 9den voortgezet, als wanneer de heer *Charles Dupin*, als rapporteur der commissie, het voorstel in het breede bestreden, het verderfelijke en [illegible] van de meeste der door den heer *Pelletier* aangeprezen maatregelen betoogd, en aangetoond heeft dat zijn voorstel, onder voorwendsel van aan de vermeende ellende der mindere klassen een einde te maken, alleen zou kunnen leiden tot het opwekken der hartstogten en tot eene nieuwe omwenteling. Zijne rede, en die van den minister *Dufaure*, die in denzelfden geest en met nog meer nadruk sprak, maakten de verbolgenheid der Bergpartij in hooge mate gaande, die echter bij gemis aan bekwame redenaars tot bestrijding daarvan, de toevlugt nam tot hare gewone wapenen. Geraas, geschreeuw, verwijtingen en bedreigingen wisselden elkander af en maakten deze zitting tot eene der onstuimigste, die sedert Februarij des vorigen jaars hebben plaats gehad. Toen het intusschen over de vraag, of het voorstel in overweging genomen zou worden, tot eene stemming kwam, bleek het dat slechts vier leden den moed hadden om zich openlijk voor de beginselen van den heer *Pelletier* te verklaren, wiens voorstel met 433 tegen 5 stemmen verworpen werd.

Gisteren moest de heer *Versigny*, namens de bergpartij, interpellatiën tot het ministerie rigten, om zich te beklagen over het afzetten van verscheiden ambtenaren; hij verklaarde echter van zijn voornemen af te zien. De Vergadering besloot daarop met 314 tegen 189 stemmen een voorstel van de heeren *Ney de la Moskowa*, *de Flavigny* en anderen in overweging te nemen, strekkende tot het verleenen van een jaarlijksch crediet van 50,000 fr. voor huisvesting van den Vice-President der Republiek. De heer *Luëry* wenschte dat het publiek beter in de gelegenheid werd gesteld de zittingen der Vergadering bij te wonen, daarvoor waren in het geheel slechts dertig plaatsen; deze staat van zaken paste niet met eene democratische Regering; hij diende dus een hiertoe betrekkelijk voorstel in, hetwelk echter geen bijval vond. Alvorens uiteen te gaan, werd nog besloten tot het in overweging nemen van een voorstel, hetwelk ten doel heeft het stelsel van de uitvoering der openbare werken te wijzigen, opdat de vereenigingen van werklieden daardoor meer aangemoedigd zouden worden, door aan deze voordeelen en voorregten toe te staan, welke de ondernemers niet zouden genieten.

De Commissie, belast met het onderzoek van de aanvragen om credieten voor de Italiaansche expeditie, heeft den heer *Thiers* tot rapporteur benoemd. De Ministers hebben aan de Commissie verklaard, dat de *motu-proprio* van den Paus en vooral de soort van amnestie veel misnoegen hebben verwekt bij alle klassen der bevolking te Rome, zoodat men niet zonder gevaar op dit oogenblik het Fransche leger die stad zou kunnen doen verlaten.

— Gisteren heeft het Hooggeregtshof zich te Versailles geconstitueerd, om eerst *Huber* en vervolgens de beschuldigden wegens het den 13den Junij ll. voorgevallene te vonnissen. *Huber*, een forsch man van 35 jaren, met een sterk geteekend gelaat en zwaren baard, die hem een eenigzins woest voorkomen geven, verklaarde geen advokaat te verlangen, maar zelf zijne zaak te zullen bepleiten. Hij verzocht dat *Raspail* en *Blanqui*, die hem met *Monnier* schandelijk bedrogen hadden, als getuigen zouden worden opgeroepen; hij wilde ze ontmaskeren. Toen de procureur-generaal zeide, dat dit verzoek niet kon ingewilligd worden, scheen hij wanhopig, en zeide eindelijk dat hij in dit geval een advokaat zou nemen.

In de zitting van het hooggeregtshof te Versailles van heden, is het getuigenverhoor in de zaak van *Huber* voortgezet. Door de overtuigendste bewijzen verplet, is deze beschuldigde — die een der hoofden was van de republikeinsche partij welke den 24sten Februarij 1848 heeft gezegevierd, en die den 15den Mei daaraanvolgende, aan het hoofd eener oproerige menigte, onder voorwendsel eener manifestatie ten voordeele der Polen, de zaal der constituerende vergadering bestormde, hare leden verdreef en zich daarop naar het stadhuis begaf om een nieuw voorloopig gouvernement uit te roepen — er voor uitgekomen, dat hij onder de regering van *Lodewijk Philips* een geheim agent der politie was, betrokken in een aanslag tegen de veiligheid van den staat in 1838, waarin hij zich gestoken had met voornemen haar te verraden en te doen mislukken.

— Uit Rome meldt men van den 1sten dezer, dat de generaal *Rostalan* bij vernieuwing de uitlevering van wapenen bevolen, het doen van huiszoekingen veroorloofd en de houders, fabrikanten of verkoopers van wapenen met den krijgsraad bedreigd heeft; zulks is het gevolg van eenige moorden jegens Fransche soldaten gepleegd. — De zending van den heer *Mercier* naar den Paus heeft nog niet veel gebaat, daar hij nog geen gehoor bij Z. H. had kunnen erlangen. De Paus moet zijn verlangen te kennen hebben gegeven dat Rome niet alleen door Fransche, maar ook door Spaansche en Napelsche troepen zou worden bezet.

[illegible] renten 88; Rom. L. 78½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den October.

De te Berlijn zitting houdende Duitsche Raad van bestuur heeft den 8sten dezer in de bekrachtiging der te Weenen gesloten overeenkomst bewilligd, en wel met negen tegen drie stemmen, naardien de Vertegenwoordigers van Hessen-Kassel, Hessen-Darmstadt en de Thuringer Staten nog instructiën te gemoet zagen. Genoemde Raad heeft, onder protest van Hannover en Saksen, beslist dat de verkiezingen voor den Rijksdag uitgeschreven zullen worden. Het Ministerie houdt zich met het ontwerpen der verkiezingswet bezig.

De overeenkomst wegens de Rijks-Commissie is te Berlijn den 10den geratificeerd en de ratificatie onverwijld ter uitwisseling naar Weenen opgezonden.

Het denkbeeld om de Duitsche vloot in België te doen overwinteren, vindt in de Pruissische Eerste Kamer, en zelfs bij het Ministerie, veel bijval.

— Het Weener regeringsblad van den 5den dezer meldt de aankomst in de Oostenrijksche hoofdstad van den heer *Jocteau*, ambtenaar bij het Sardinische ministerie van buitenlandsche zaken, overbrengende zestig inschrijvingen op het grootboek der Sardinische staatsschuld, ieder groot één millioen franken in kapitaal, welke volgens het vredestractaat aan de Oostenrijksche regering als onderpand voor de geregelde betaling der termijnen van de schadeloosstelling overhandigd moesten worden. Die inschrijvingen waren door de keizerlijke regering in ontvang genomen, tegen teruggave der oorspronkelijke schuldbekentenis.

— Uit Weenen meldt men van den 6den October:

« Eergisteren werd alleen in Weenen voor 26,141,100 fl. in de nieuwe leening deel genomen. De inschrijvingen gaan naar men verzekerd de som van 65 millioen reeds te boven. De huizen van *Rothschild* en *Sina* hebben te zamen voor 11 millioen, *Arnstein* en *Eskeles* voor 4 millioen ingeschreven, en naar evenredigheid hebben de overige bankiershuizen deel genomen. Men gelooft dat de minister van finantiën de leening tot eene som van 85 millioen zal uitstrekken, welk bedrag door de inschrijvingen die tot den 4den October ook in de provinciën en buiten 's lands hebben plaats gehad, voorzeker reeds bereikt zal zijn.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den October.

De *Staats-Courant* van Donderdag behelst het volgend berigt:

« Ten einde alle verkeerde uitstrooisels tegen te gaan, worden hier de volgende daadzaken opgegeven. De heeren *Lightenvelt* en *Donker Curtius* hebben, onmiddellijk naar 's Konings komst van het Loo, verslag gedaan van hunne inzigten omtrent de vorming van een ministerie, dat het ver-

Kiezers der Kamers zoude kunnen erlangen. Met mannen van onderscheiden kleur is gesproken, maar bepaaldelijk zijn de heeren *Thorbecke* en *Nedermeijer van Rozenthal* opgeroepen en sedert eenige dagen in de residentie, om te beproeven eene combinatie tot stand te brengen, welke den Koning zoude kunnen worden aangeboden. Zij hebben zich met den heer *van Bosse* in verband gesteld; de uitslag hunner werkzaamheden wordt afgewacht. Alle andere geruchten zijn van grond ontbloot.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* vermeldt heden dat men met de zamenstelling van een nieuw ministerie thans zoover zou gevorderd zijn, dat het zeer spoedig zal kunnen bekend gemaakt worden, terwijl de *Nieuwe Rotterdamsche courant* heden het volgende behelst: »Men zegt dat het ministerie zamengesteld is, en bestaat uit de heeren: Mr. *J. R. Thorbecke*, lid der tweede kamer, binnenlandsche zaken; Mr. *Nedermeijer van Rosenthal*, lid der tweede kamer, justitie; Mr. *J. L. H. A. Gericke*, raad van legatie te Parijs, buitenlandsche zaken; Mr. *van Sonsbeek*, koloniën; *Storm van 's Gravesande*, lid der tweede kamer, oorlog; marine (nog geen naam bekend); *van Bosse*, finantiën." De Erediensten zouden bij binnenlandsche zaken worden gevoegd.

— Het voornemen bestond, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal hare werkzaamheden zou hervatten op Dingsdag, den 16den dezer. Men verzekert thans, dat dit acht dagen is uitgesteld en nu bepaald zou wezen op Dingsdag, den 23sten dezer.

— Uit Boxmeer wordt geschreven, dat de heer mr. *J. B. Hengst* zijn ontslag als lid der Tweede Kamer naar 's Gravenhage heeft opgezonden.

— In het eerste kiesdistrict van Friesland worden van wege het provinciaal bestuur reeds de noodige maatregelen genomen tot verkiezing, naar de voorschriften van het voorloopig kiesreglement, van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in plaats van Mr. *B. Albarda*, op zijn verzoek ontslagen.

— Z. M. de Koning heeft een besluit genomen waarbij wordt bepaald, dat de vergunning aan gepensionneerde officieren, om de uniform te blijven dragen van het korps waartoe zij hebben behoord, voortaan slechts bij uitzondering en als een blijk van bijzondere onderscheiding zal worden verleend.

— Gisteren avond is H. M. de Koningin met de beide jeugdige Prinsen in goeden welstand van de reis naar Duitschland te 's Hage teruggekeerd.

— Z. M. heeft de nieuwe ordonnans-officieren benoemd, die met den 1sten November eerstkomende in dienst zullen treden. Daartoe zijn gekozen: van het wapen der artillerie de luitenants *van Ingen* en *Steenberghe*; van het wapen der infanterie *van Mansfelt* en *Dumonceau*; van het wapen der kavallerie herkozen de heer *van Bylandt*, en van de marine gekozen de luitenant ter zee *Huyssen van Kattendijke*.

— Gisteren is het regiment lansiers, hetwelk drie jaren in de residentie in bezetting heeft gelegen, en dat de achting en toegenegenheid der ingezetenen in ruime mate had verworven, van daar naar Deventer gemarcheerd.

— Men meldt uit deze provincie, dat men zich veel goeds voorstelt van de vergadering, die op aanschrijving van Z. Exc. den Minister der Hervormde Eeredienst enz. den 14 dezer te Amsterdam door de leden der hoofdcommissie tot de zaken der Israëliten zal gehouden worden. Men verwacht thans stellig dat de openstaande opperrabbijnsplaats te 's Hertogenbosch, zoowel als die der andere provinciën, zullen aangevuld worden. Ook is men van meening, daar de behandeling der staatsbegrooting over de posten van de Hervormde en Israëlitische eeredienstén op handen is, dat bovengemelde vergadering zal gebruik maken van art. 168 der Grondwet, om de traktementen der Opperrabijnen, die tot nog toe zeer sober waren, te doen vermeerderen. Met belangstelling ziet men de besluiten dier vergadering door de nieuwspapieren te gemoet.

— In de laatstvoorgaande week passeerden te Meppel de heeren *G. de Lurieu* en *H. Ramond*, Inspecteurs-Generaals van de liefdadige gestichten in Frankrijk, komende van de Ommerschans, om ook de koloniën Frederiksoord en Veenhuizen te bezigtigen, tot welk doel zij door hun Gouvernement waren afgezonden. Voor twee jaren was den heer *de Lurieu* dezelfde taak opgedragen en had hij de koloniën ook toen reeds bezocht. Ten einde de reis zoo veel mogelijk te bekorten, vertrok de heer *de Lurieu* van Meppel naar Frederiksoord en *Ramond* naar Veenhuizen, om bepaaldelijk van deze kolonie het kindergesticht te bezien, waarin thans 1600 kinderen worden verpleegd.

— Naar men verneemt, heeft de wel eerw. heer *J. J. L. ten Kate* het op hem uitgebragt beroep tot predikant te Middelburg aangenomen.

— De *Staats-Courant* behelst een verslag wegens den oogst van dit jaar in deze provincie, waaruit wij het volgende overnemen:

Tarwe. Over het algemeen is de tarwe zeer goed door den winter gekomen, en groeide in het voorjaar zoo sterk, dat vele stukken, vooral van de vroeg gezaaide, in de zware kleilanden, reeds voor haren bloei zijn gaan liggen, waardoor er dit jaar een aanmerkelijk verschil in de afkomst zijn zal; ook de qualiteit van zoodanige blokken zal ver beneden het middelmatige blijven. Er is nog bijna niets, dan voor zaaikoren gedorschen, en hiernaar te oordeelen, kan men de opbrengst niet als ongunstig beschouwen, daar zij een ruim gewoon gewas zal opleveren.

Rogge. Er was dit jaar in de zandstreken, uit hoofde van het gunstige weder veel rogge gezaaid, die gedurende het voorjaar sterk doorgroeide. In Mei bespeurde men aan vele oorden de kenteekenen van roest, aan sommige zelfs op eene verontrustende wijze; het bederf echter is niet tot de aar doorgedrongen, en na eenen zeer gunstigen bloeitijd is de rogge, bij veel stroo, uitmuntend geslaagd. De opbrengst gaat die van een gewoon jaar ver te boven, en hoewel er nog weinig gedorscht is, kan zij berekend worden 22 à 26 mudden te zullen bedragen.

De *boekweit* stond aanvankelijk overheerlijk te veld, doch de uitkomst was zeer verschillende. Door de vorst in den nacht van den 13den Junij ging zij in de zandstreken, in de vlakke door geen boom of struikgewas beschutte akkers geheel verloren, zoodat vele akkers herzaaid moesten worden. Dezelfde ramp herhaalde zich in den vroegen morgen van 29 Junij. De herzaaide boekweit beloofde in den beginne zeer veel, doch ook deze had door harden wind en door vorst in den nacht van 7 en 8 September veel te lijden.

Nooit is het resultaat van de boekweit zoo verschillend geweest als in dit jaar. Die van de vorst bevrijd bleef, heeft een ruim beschot van 28 tot 36 mudden per bunder gegeven; de bij herhaling bevrorene heeft naauwelijks drie mudden doof graan afgeworpen.

Aardappelen. Dit jaar zijn er, vooral in de zandgronden, vroegtijdig vele gepoot, die dadelijk sterk in den groei geraakten, en waarvan de vroegste soorten reeds in het begin van Julij in menigte op de markten voor matigen prijs verkrijgbaar en zeer smakelijk waren; dit bleef tot in het laatst dier droogе maand voortduren, toen, weinige dagen na ingevallen regen, het bederf in het gewas allerwege zonder uitzondering in meer of minderen graad bespeurd werd, en vooral in de zware goede zandgronden zoodanig toenam, dat het groote bekommering veroorzaakte; naar mate de droogte terugkeerde, hield het bederf in den knol op vorderingen te maken, doch het loof was overal zwart geworden en verdord. Van de vroege soorten is door het bederf een gedeelte der vrucht verrot; van de latere, met welker delving men zich thans allerwege onledig houdt, heeft het kwaad zich bijna uitsluitend tot het loof bepaald, hetgeen op de ontwikkeling van den knol wel nadeelig gewerkt, doch op de deugd en smakelijkheid geenen kwaden invloed uitgeoefend heeft. De aardappelen die door de vorst geleden hadden, zijn kleiner van stuk gebleven. De prijs zelfs, tot dien van vroegere jaren teruggekeerd, duidt genoegzaam aan, dat men niet alleen voor geen gebrek te vreezen heeft, maar dat er zelfs tot verzending naar andere provincien, of bij ontsentenis van dien tot veevoeder, voorraad genoeg voorhanden zal zijn.

— De stormen der laatste dagen hebben een groot aantaal ongelukken op zee veroorzaakt. De tijdingen van Texel, van het Vlie, van Harlingen enz. vermelden verscheiden gestrande en verongelukte schepen.

— Bij onderscheidene vonnissen der Arrondissements-Regtbank te Breda van den 8sten October 1849, zijn veroordeeld:

Matheus van Hest, arbeider, wonende te Tilburg, wegens frauduleusen invoer van zeep, tot gevangenzetting voor den tijd van eene maand.

Dingeman van Hooff, wonende te Oosterhout, wegens diefstal van mastenhout, tot gevangenzetting voor den tijd van veertien dagen.

Christiaan Meerbach, wonende te Bergen-op-Zoom, wegens bedelarij, tot gevangenzetting voor den tijd van veertien dagen en overbrenging naar een bedelaarsgesticht.

Pieter Pellegrim, arbeider, wonende te Klundert, tot gevangenzetting voor den tijd van tien dagen, wegens mishandeling.

Anna Cornelia Taks, huisvrouw van *Johannis Oers*, wonende te Klundert, ter zake van diefstal van aardappelen, tot gevangenzetting voor den tijd van eene maand.

Cornelis Tempelaars, wonende te Oosterhout, ter zake van mishandeling, tot gevangenzetting voor den tijd van tien dagen; en

ter zake van onderscheidene mishandelingen en toebrengen van kwetsuren met een mes, ter gelegenheid der kermis te Oosterhout, *Waltherus Weterings* en *Arnoldus Donkers*, beide wonende te Oosterhout, tot gevangenzetting de eerste van vier maanden, de tweede van twee maanden, en *Cornelis Snoeren*, wonende te Oosterhout, ter zake van mishandeling, tot gevangenzetting voor den tijd van eene maand.

In den nacht van den 9den op den 10den dezer zijn, door het uitbreken van het kelderraam, ontvreemd uit den kelder van *Jan Bink*, wonende onder Gilze, de navolgende voorwerpen als: een zwarte pot met 3½ pond vet, een stuk boter van 2½ pond, een wit schaaltje met een ons boter, een oliekruik met tien kannen olie en drie zakken aardappelen.

— Dezer dagen stond voor de Arrondiss. Regtbank te 's Bosch wegens landlooperij te regt zekere *J. F. Pelegrini*. Deze beklaagde heeft eene zonderlinge rol in de wereld gespeeld: geboren te Verona (Italie) in 1795, heeft hij, 15 jaren oud zijnde, dienst genomen onder Prins *Eugenius*; vier jaren daarna, dus in 1814, werd hij luitenant der kavalerie; in 1815, na de ontbinding van het korps van Prins *Eugenius*, in Frankrijk zijnde, vertrekt hij van daar weder in 1816 naar Italie. Ten jare 1824 komt hij weder in Frankrijk, en rigt te Parijs een magazijn in zijden stoffen op. Hierop wordt hij in 1844 reiziger voor onderscheidene handelshuizen. Drie jaren daarna vestigt hij zich zelve te Peronne als handelaar in zijde, onder den naam van *Jules Félix*. In 1848 verlaat hij weder Perronne en vestigt zich in Belgie. In Januarij 1849 vertrekt hij weder naar Italie, wordt kommandant van een eskadron kavallerie te Brescia; neemt als partijganger deel aan den strijd tegen de Oostenrijkers, in welken hij verminkt wordt en komt weder over Zwitserland, Baden, Frankfort enz. in Belgie, om zich over Holland naar Londen te begeven, en wordt in 's Hertogenbosch, wegens landlooperij, gearresteerd en vervolgd en vrijgesproken.

UITSCHRIJVING VAN PRIJSVRAGEN.

De Afdeeling Nijmegen der Geldersche Maatschappij van Landbouw, verlangt ten gebruike der lagere scholen een *Landhuishoudelijk Leesboek* en *Rekenboek* uit te geven:

I. Ten aanzien van het Landhuishoudelijk Leesboek, verlangt zij, dat op eene duidelijke en bevattelijke wijze voorschriften en regelen worden gegeven voor den Nederlandschen Landman; dat, voor zoo verre die door de wetenschap verklaard zijn, de redenen en gronden worden aangewezen, waarop deze voorschriften en regelen steunen, opdat de Landman niet alleen wete, *wat* hij te doen heeft, maar ook leere inzien, *waarom* hij alzoo moet handelen, en dat, vooral, met voorbeelden, zooveel doenlijk aan den Nederlandschen Landbouw ontleend, de voordeelige gevolgen van de aanbevolene handelwijzen worden aangetoond.

In eenen omvang van ten minste 20 vellen druks, wenscht de Afdeeling dus den Nederlandschen Landbouw behandeld te zien, in eenen eenvoudigen, leerenden stijl; zonder inmenging van zedekundige of godsdienstige beschouwingen; zonder den vorm van gesprekken aan te nemen, en in Hoofdstukken

of Afdeelingen ingedeeld, welke op zich zelven staan en min of meer zoogenoemde *monographiën* vormen.

Zonder de Schrijvers eenigzins hieraan te willen binden, moge de navolgende indeeling dienen tot nadere verklaring van hetgeen men verlangt:

1e. Hoofdstuk, *De Nederlandsche Gronden.* (Verdeeling dier gronden naar hunnen oorsprong, naar hunne scheikundige zamenstelling, naar het gebruik, dat de Landbouw daarvan maakt; — Boven- en onder-gronden; — Bouwgronden; — Bewerkingen van den grond en uitwerkselen daarvan).

2e. Hoofdstuk. *De Gewassen, welke bij den Nederlandschen Landbouw voorkomen.* (Grondbeginselen van den Plantengroei en van de zamenstelling der Planten; — Grondbeginselen der Botanische rangschikking der Gewassen; — Korte opgaaf der in Nederland geteelde- en der als onkruiden voorkomende Gewassen).

3e. Hoofdstuk. *De Leer der Bemestingen.* (Braken; — Bemesten; — Scheikundige zamenstelling der onderscheidene Mestsoorten en uitwerking op den plantengroei; — Behandeling van den mest en inrigting der Stallen).

4e. Hoofdstuk. *De Werktuigen voor den Landbouw.* (Beschrijving van de in Nederland gebruikelijke werktuigen, verduidelijkt met behulp van kleine teekeningen (om bij de uitgave in houtsnee te kunnen gebragt worden), en daarbij zoo veel noodig met verwijzing naar buitenlandsche meer volmaakte werktuigen; — Trekkracht; — Trekvee; — Betrekkelijke waarde van den arbeid).

5e. Hoofdstuk. *Akkerbouw.* (De Teelt der Nederlandsche akker-gewassen; — Gebruikelijke vruchtopvolgingen en aanduiding der voordeelen en gebreken van deze; — Behandeling der verschillende planten; — Uitgaven en opbrengsten).

6e. Hoofdstuk. *Behandeling der Weilanden.* (Bemesten en scheuren van Weilanden; — Kunst-weiden; — Uiterwaarden; — Vloeiweiden en waar die te maken zouden zijn).

7e. Hoofdstuk. *Veeteelt.* (Overzigt der Nederlandsche Vee-rassen; — Behandeling van het Vee; — Vetmesterij; — Melkerij; — Gevogelte; Bijen).

8e. Hoofdstuk. *Houtteelt.* (Houtteelt op de Zand- en op de Kleigronden; — Bosschen; — Vruchtboomen-teelt).

De Afdeeling looft eene *Gouden Medaille* uit, ter waarde van *Twee Honderd Gulden*, of eene gelijke som in geld, ter keuze van den Schrijver, voor het der bekrooning waardig en best gekeurde Stuk, en eene *Medaille*, ter waarde van *Vijf en Zeventig Gulden*, of eene gelijke som in geld, mede ter keuze van den Schrijver, voor het insgelijks goedgekeurde en der bekrooning naastbijkomende Stuk.

II. Ten aanzien van het Rekenboek, *geschikt voor de lagere scholen ten platten lande*, verlangt de Afdeeling, dat dit alle regelen zal bevatten, in een gewoon Rekenboek voorkomende, en wel tot den regel van drieën met breuken, met opgave van eene ruime hoeveelheid rekenkundige voorstellen en vragen ter uitwerking door de Leerlingen. Die voorstellen moeten geheel in den geest der jeugd ten platten lande vallen, en op die zaken betrekking hebben, welke zij dagelijks ziet behandelen of waarmede zij in het vervolg van tijd zal omgaan. De antwoorden behooren afzonderlijk gegeven te worden. — Voorts verlangt de Afdeeling eene Handleiding, door voorbeelden opgehelderd, tot het Boekhouden bij eene Bouwerij, en eindelijk eene zooveel mogelijk volledige opgaaf der oude en op vele plaatsen nog in zwang zijnde maten en gewigten, met eene herleiding tot de Nederlandsche.

Aan den Schrijver van het der bekrooning waardig en best gekeurde Stuk biedt de Afdeeling aan eene *Gouden Medaille*, ter waarde van *Eén Honderd Gulden*, of eene gelijke som in geld, ter zijner keuze.

De Antwoorden moeten, door eene andere hand dan die van den Opsteller, duidelijk leesbaar geschreven en met eene spreuk geteekend zijn, onder bijvoeging van een gesloten briefje, hetwelk dezelfde spreuk tot opschrift moet dragen, en van binnen den naam, de betrekking en de woonplaats van den Schrijver moet behelzen.

Zij behooren, vóór den 1en Junij 1850, vrachtvrij aan den Secretaris der Afdeeling, onder het adres van den Boekhandelaar *C. A. Vieweg*, te Nijmegen, te worden toegezonden.

De bekroonde Stukken worden het eigendom der Afdeeling.

De niet bekroonde worden des verlangd aan de Schrijvers terug gegeven, mits deze zich, met behoorlijke bewijzen voor de bevoegdheid hunner aanvrage, bij den Secretaris aanmelden.

Geene terugvordering het tweede jaar na de uitschrijving gedaan zijnde, worden die antwoorden vernietigd.

De Naambriefjes, behoorende tot de prijs-antwoorden, aan welke de uitgeloofde prijzen zijn toegewezen, worden in eene vergadering der Afdeeling geopend, en die der niet bekroonde antwoorden aldan ongeopend verbrand.

De Afdeeling *Nijmegen der Geldersche Maatschappij van Landbouw*,

C. J. L. MOS,
Secretaris.

De ondergeteekende hartelijk dankbaar voor de gulle bijdragen, brengt bij deze ter kennis zijner Stadsgenooten, dat de laatst gehoudene Loterij ten voordeele der School voor handwerken en Christelijk onderwijs voor arme meisjes, zuiver heeft opgebragt ruim *f* 1200, waarvan in den loop van den aanstaanden winter, het bekende nuttige gebruik zal gemaakt worden, terwijl hij tevens deze gelegenheid waarneemt, om gezegde inrigting, die alleen van deze liefdegiften bestaat, ook voor het volgende jaar wederom aan hunne milddadigheid aan te bevelen.

Breda, den 10. October 1849.

J. RUTTEN, *Rector.*

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 7 Oct. tot en met 13 Oct. 1849. 3 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 7 Oct. tot en met 13 Oct. 1849. 5 huwelijken.

STERFGEVALLEN.

Van 7 Oct. tot en met 13 Oct. 1849. 2 mann. 1 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 12 October.

TARWE tot vorige prijzen meestal bij kleinigheden aan Cons. verkocht: 131 ℔ witbonte Poolsche *f* 292; 130 ℔ bonte dito *f* 287; 128, 130 ℔ mindere dito *f* 275; 130 ℔ Jar. Rijn *f* 238; 129 ℔ O. Zeeuwsche *f* 255; 129 ℔ Cubanca *f* 252.

ROGGE prijshoudend: 116, 117 ℔ Gedroogde *f* 119, 121; 124 ℔ Pruissische *f* 140.

GERST als voren: 100 ℔ Salonica *f* 100; 110 ℔ N. Knobbe *f* 114; 100 ℔ N. Old. Winter *f* 102.

HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD: Zeeuwsch 61½ P. vl.; O. Friesch 62 P. vl.; N. dito 58 P. vl.; Oostvr. 64 P. vl.; op 9 Vat. dadelijk 72 P. vl.; in Oct. en Nov. 72½ P. vl.

LIJNZAAD *f* 5 hooger; 112, 113 ℔ Koningsb. *f* 245.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 44¼; Vlieg. *f* 43½; in Mei eerstk. *f* 44½; Nov. *f* 43¾ à ½; Dec. *f* 43¾.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 34¼; Vlieg. *f* 33½ à ¼.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39.

RAAPKOEKEN *f* 56 à 60. — LIJNKOEKEN *f* 7 à 9.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 12. OCTOBER 1849.

Het Nederl. Mudde Tarwe Jarige	van *f* 0,00	tot *f* 8,83.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» » 7,70	» » 7,90.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» » 4,40	» » 4,65.
Het dito dito Rogge (Oude)	» » 0,00	» » 4,55.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00	» » 4,50.
Het dito dito Boekweit	» » 3,75	» » 4,10.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,16.
Een Ducht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,23.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,60.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	tot *f* 1,80.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,60.
Het 1000 Doof Hout		» 2,00.
De kar Spaanders		» 2,83.
De » Struiken		» 2,80.
De 100 Mutsaard		» 3,50

TWEE HONDERD NEGENDE STAATS-LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

3e Trekking, No. 16968, *f* 5000; No. 2113, *f* 2500; Nos. 16906, 3609, ieder *f* 1000.

4e —— No. 16508, *f* 1900.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (12 *October*) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 53 5/8, 11/16, 5/8; 3 pCt. 63 11/16, 5/8, 11/16; 4 pCt. 83 1/8, 1/8, 3/16; Amort. Syndik. 3½ pCt. 83 5/8; 5 pCt. 100 5/8; Belgie 2½ pCt. 46 3/16; Spanje Ardoins 10 5/8, 11/16; dito van 510 p. st. 10 5/8; 3 pCt. 35 3/8; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 26 11/16, 15/16, 11/16; Coupons Ardoins 7 15/16, 8 1/8; Portugezen te Londen 5 pCt. 32¼, 1/8, 5/8; 4 pCt. 33¾, 34¼, 1/8; Rusland 104¼; 4 pCt. bij *Hope* 85 1/8; Id. bij *Stieglitz* 84 1/8; Certif. van Assign. 6 pCt. 64½; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 86; Id. 2½ pCt. 44¼, ½; N. Metall. 5 pCt. 90; Fr. oblig. 3 pCt. 51 7/8, 52, 51 7/8.

Advertentiën.

*** Die wat te vorderen heeft van of verschuldigd is aan den Boedel en Nalatenschap van wijle Mejufvrouw F. VAN DEN DRIES, Wed. C. L. DE COTTIGNIES, overleden te *Breda*, wordt verzocht, daarvan voor of op den 20. *November eerstkomende*, opgave te doen ten Kantore van den Notaris Mr. DE ROY, aldaar, Wijk D, No. 102.

BREDA, 12 October 1849.

*** Bij onderhandsche Acte, in dato 11 October 1849, is tusschen CORNELIS, CORNELIA MARGRETA, CLASINA JOHANNA, ANTONETTA JOHANNA, GOVERT CORNELIS en ANTONIA JOHANNA STOOP ter eenre en HENDRIK BAN ter andre zijde, allen wonende te *Zwijndrecht*, voor den tijd van 9 jaren en 9 maanden, ingegaan den 1. *October* dezes jaars en eindigende den 31 *Junij* 1859, aangegaan eene VENNOOTSCHAP, onder de Firma van STOOP & BAN, tot het uitoefenen van de OLIESLAGERIJ, PELDERIJ en het fabriceeren van PATENT-OLIE met den daaraan verbondenen Handel, onder bepaling dat de Vennoot H. BAN de uitvoering der zaken en uitsluitend alleen ter zake dezer Vennootschap, de teekening der gemelde Firma hebben zal.

BREDA, den 12, October 1849.

*** Men biedt aan, tegen behoorlijken Interest op HYPOTHEEK van LANDERIJEN, eene Som van *f* 7,000 of twee HYPOTHEKEN, te zamen gemelde Som bedragende.

Adres onder Letter A, bij de Uitgevers dezer. Brieven *franco.*

Aanbesteding van Levensmiddelen.

DE RAAD VAN ADMINISTRATIE DER KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE, zal, op *Zaturdag den 20. October* 1849, des middags ten 12 uren, AANBESTEDEN, de LEVERING van:

1o. RUND- en KALFSVLEESCH voor de Kadets.
2o. SPEK, WORST en HOOFDKAAS, id.
3o. KRUIDENIERSWAREN, id.
4o. ZOUTEVISCH en STOKVISCH, id.
5o. ERWTEN en BOONEN, id.
6o. RUNDVLEESCH en VET, voor de Onder-Officieren.
7o. id. id. Oppassers.
(Over het tijdvak van 1 November 1849 tot en met 31 October 1850.)

8o. AARDAPPELEN, voor de Kadets.
9o. id. Oppassers.
(Over het tijdvak van 1 Nov. 1849 tot 15 Julij 1850.)

De Voorwaarden liggen ter lezing op het Bureau van den Kapi-

tein-Kwartiermeester; de Billetten van Inschrijving moeten *op zegel* geschreven (met vermelding buitenop van het artikel), en des morgens *vóór elf uren* van den dag der Aanbesteding, in de aldaar geplaatste Bus gestoken worden.

BREDA, den 5. October 1849.

VERKOOPING VAN PAARDEN.

DE RAAD VAN ADMINISTRATIE DER KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE, zal, op *Dingsdag den 16. October 1849*, des middags ten 12 uren, in de Manege der Akademie, publiek om *contant geld* VERKOOPEN:

Twee RIJPAARDEN,

welke voor de Manege-dienst ongeschikt zijn bevonden.

BREDA, den 13. October 1849.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Afbraak, Gerief- en Brandhout,

grootendeels afkomstig van het Kerkgebouw *het Markendaal*, op *Donderdag den 18. October 1849*, des voormiddags ten 10 ure, op het Kasteelplein bij de Katerstraat te *Breda*, bestaande in: EIKEN BALKEN, RIBBEN en PLANKEN, KOZIJNEN, DEUREN en RAMEN, een partijtje OUD IJZER, eenige nieuwe EIKEN SCHALEN, SPAANDERS, enz.

Twee uren vóór de Verkooping, aldaar, gekaveld, te zien.

BETAALDAG 15 *Januarij* 1850.

OPENBARE VERKOOPING VAN VAST GOED.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, als daartoe Regterlijk benoemd, ten verzoeke van deszelfs Principaal, in het Koffijhuis *het Gouden Kruis*, bij G. HOEIJMANS, te *Breda*, op *Maandag den 15. October 1849*, *VEILEN*, en op *Maandag den 29. October daaraanvolgende*, ten Koffijhuize van de GEZUSTERS PISTORIUS, aan de Haven aldaar, beide dagen des avonds te *zeven ure*, aanbieden te *VERKOOPEN*:

Eene **HUIZINGE** en **ERVE**, staande en gelegen binnen *Breda*, op den Hoek of Noordzijde van de Vischmarktstraat en Schoolstraat, met het gebruik van de PLEIN of PLAATS daarachter, en van den BORNPUT, REGENBAK en PRIVAAT op gemelde Plein of Plaats staande, alsmede van den GANG in de Schoolstraat uitkomende, voorzien van spacieuse KAMERS, BOVENKWARTIER, ruime KELDERS, enz., kadastraal bekend Sectie B, No. 25, ter grootte van 1 Roede, 65 Ellen.

Aan te vaarden op het geven van den Slag.

Te bevragen bij A. VERHAGEN, Metzelaar, in de Karrestraat te *Breda*, en nadere informatiën zijn te bekomen bij den Notaris voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

VERKOOPING

VAN

VASTE GOEDEREN,

gelegen te BREDA en te 's PRINCENHAGE.

Mr. J. F. C. J. DE ROY en K. H. BODE, Notarissen in het Arrondissement *Breda*, zullen, voor hunne Principalen, in het openbaar aan de meestbiedenden *VEILEN* en *VERKOOPEN*, de volgende **VASTE GOEDEREN**, als:

Te Breda.

1e KOOP. Eene zeer spatieuse en ruim gebouwde HUIZINGE, voorzien van vele Beneden- en Bovenkamers, Kelders, Zolders, Stal, Koetshuis en fraaijen Tuin, staande en gelegen te *Breda* in de *St. Catharinastraat*, Sectie B, No. 102, groot 12 Roeden, 80 Ellen. — In gebruik te aanvaarden den 1. Mei 1850. — Te bezigtigen des *Dingsdags* en *Donderdags* van 10 tot 1 ure.

2e KOOP. Eene HUIZINGE en ERVE, met verscheiden Beneden- en Bovenkamers, Kelder en Zolder, staande en gelegen in de *Karrestraat* te *Breda*, Sectie B, No. 178, groot 1 Roede, 38 Ellen. — In gebruik te aanvaarden den 1. Mei 1850. — Te bezigtigen des *Maandags*, *Dingsdags* en *Woensdags* van 12 tot 3 ure.

3e KOOP. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen als voren, in de *St. Janstraat*, Sectie B, No. 800, groot 25 Ellen. — In gebruik te aanvaarden bij de betaling van den koopprijs.

4e KOOP. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen op de *Groote Markt* te *Breda*, Sectie B, No. 690, groot 1 Roede, 27 Ellen, met Beneden- en Bovenkamers, Kelder en Zolder. — In gebruik te aanvaarden bij de betaling der koopsom. — Inmiddels uit de hand te Koop.

De 1e ZITDAG, tot het Veilen dezer 4 Koopen, zal gehouden worden op *Dingsdag den 30. October 1849*, in het Koffijhuis *«Het Hof van Holland,»* bij de Wed. VAN HOOIJDONK, te *Breda*, en

De 2e ZITDAG, tot Verkoop, op *Dingsdag den 13. November* daaropvolgende, in het Koffijhuis *«Het Gouden Kruis,»* aldaar, bij G. HOEIJMANS, beiden des avonds ten 6 ure.

Te 's Princenhage.

1e KOOP. Eene HOVENIERDERIJ, bestaande in hechte en sterk gebouwde HOVENIERSWONING, met Stal, Schuur, afzonderlijke Kamer tot Buitenverblijf, grooten Tuin, beplant met allerlei Vruchtboomen, en een Engelsch aangelegd Boschje, staande en gelegen te *'s Princenhage*, op *den Heuvel*, achter *de Bloemkool*, 1/4 uurs der Stad *Breda*, Sectie I, Nos. 61, 62 en gedeeltelijk 63, te zamen groot 1 Bunder, 33 Roeden, 60 Ellen. — In gebruik te aanvaarden den 15. Maart 1852.

2e KOOP. Een Perceel ZAAILAND, gelegen naast den vorigen Koop, Sectie I, No. 60, groot 1 Bunder, 23 Roeden, 60 Ellen. — In gebruik te aanvaarden den 15. Maart 1852. — De BOOMEN rondom dit Perceel staande, zullen op den 2den Zitdag afzonderlijk worden Verkocht.

3e KOOP. Eene HOVENIERDERIJ, bestaande in HOVENIERSWONING, STAL, KOOITJE en TUIN, beplant met Vruchtboomen, staande en gelegen te *'s Princenhage*, westwaarts naast den eersten Koop, Sectie I, No. 64, en gedeeltelijk 63, groot 69 Roeden, 3 Ellen. — In gebruik te aanvaarden den 15. Maart 1852.

Deze drie Koopen zijn door hunne aaneengeschakelde ligging zeer geschikt tot den aanleg eener BUITENPLAATS, en zullen, zulks goedgevonden wordende, door de Verkoopers bij den Verkoop kunnen zamengevoegd worden.

4e KOOP. Een Perceel WEILAND, gelegen op *Gageldonk*, Sectie G, No. 286, groot 1 Bunder, 35 Roeden, 10 Ellen. — Aan te vaarden in gebruik den 11. November 1851.

5e KOOP. Een Perceel WEILAND, gelegen als voren, Sectie G, No. 287, groot 1 Bunder, 21 Roeden, 10 Ellen. — Aan te vaarden in gebruik den 11. November 1851.

De 1e ZITDAG, tot Veiling dezer 5 laatste Koopen, zal gehouden worden te *'s Princenhage*, op *Woensdag den 31. October 1849*, ten Herberge *«de Bellevue,»* bij J. F. BRUIJNSEELS, en

De 2e ZITDAG, tot Verkoop, op *Woensdag den 14. November*, daaropvolgende, ten Herberge *«de Bloemkool,»* bij P. DIELEMANS, te *'s Princenhage*, beiden des avonds ten 6 ure.

BERIGT VAN INTEEKENING.

Bij den Boekhandelaar J. J. TIJL te *Zwolle*, zal bij Inteekening worden uitgegeven:

Eene nieuwe Uitgave van de

HISTORIE

van den Heer

WILLEM LEEVEND,

door

E. BECKER Wed. **WOLFF** en **A. DEKEN**,

vroeger 8 Deelen.

Hetzelve zal nu worden uitgegeven in **VIER DEELEN**, volgens de tegenwoordige taal en spelling en gedrukt met eene nieuwe duidelijke letter op Postformaat.

Prijs bij Inteekening *f.* 1.50 } per deel.
Buiten » - 1.80 }

De Inteekening is opengesteld bij alle Boekhandelaren in dit Rijk tot *den laatsten December aanstaande.*

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is uitgegeven en wordt met veel succes gedebiteerd:

HANDLEIDING TOT DE KENNIS DER MALEISCHE TAAL, door Dr. J. J. DE HOLLANDER, *Lector in de Oostersche talen aan de Kon. [illegible]* — Tweede vermeerderde en verbeterde druk. — [illegible] Bladz. in 8o. Prijs *f* 1—.

Deze herdruk, naar een voorschrift van wege Zijne Exc. den Heere J. C. BAUD, voormalig Minister van Koloniën, omgewerkt, en door Z. Exc. ten gebruike aan de koloniale troepen aanbevolen, bevat: 1o. Een kort overzigt der Spraakkunst, naar de vatbaarheid van het algemeen ingerigt; 2o. Een eenvoudig Maleisch leesboekje en eenige Maleische brieven; 3o. Eenige Hollandsche opstellen ter vertaling; 4o. Eene uitvoerige verzameling Gesprekken over onderwerpen uit het dagelijksch leven, en Maleische spreekwijzen die van ons taalgebruik afwijken; 5o. Eene Woordenlijst, die meer dan *vijf duizend* der meest voorkomende woorden bevat. — Het behelst dus alles wat men behoeft om zich althans in zoo verre met de Maleische taal bekend te maken, dat men zich terstond bij zijne aankomst in Indië daarvan kan bedienen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.